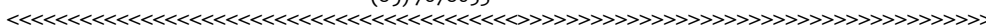

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lidzbarku Warmińskim

ul. Góreckiego 7
11-100 Lidzbark Warmiński

telefony: (89) 7678040 do 53
faksy: (89) 7678042
(89) 7678053

INFORMACJA z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lidzbarku Warmińskim za 2016 r.

A/ Spis treści informacji:

I. Informacje ogólne

- I.1 Struktura
- I.2 Główne podstawy prawne
- I.3 Budżet

II. Charakterystyka poszczególnych działów

- II.1. Sekcja pomocy środowiskowej w MOPS
- II.2. Sekcja usług opiekuńczych w MOPS
- II.3. Sekcja dodatków mieszkaniowych
- II.4. Sekcja świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych
- II.5. Klub Integracji Społecznej
- II.6. Noclegownia i ogrzewalnia
- II.7. Środowiskowy Dom Samopomocy
- II.8. Realizacja programów dodatkowych
- II.9. Dzienny Dom Pomocy

B/ Treść informacji

I. Informacje ogólne

I.1 Struktura

Strukturę wewnętrzną Ośrodka stanowią: działy, sekcje jednostki organizacyjne i samodzielne stanowiska:

1. sekcje, działy i jednostki organizacyjne:
 - a) dział finansowo – księgowy,
 - b) sekcja pomocy środowiskowej,
 - c) sekcja usług opiekuńczych,
 - d) sekcja dodatków mieszkaniowych,
 - e) sekcja świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych,
 - f) Środowiskowy Dom Samopomocy (skrót ŚDS),
 - g) Dzienny Dom Pomocy (skrót DDP),
2. samodzielne stanowiska:
 - a) radca prawny,
 - d) koordynator do spraw rozwiązywania problemów alkoholowych,

I.2 Główne podstawy prawne

Tematyka niniejszej informacji wynika przede wszystkim z :

- ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 930 z późn. zm.)
Ośrodek realizuje też inne zadania, które objęto niniejszą informacją, a wynikają one z następujących ustaw:
- ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz.1518 z późn. zm)
- ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2013 r. poz. 966 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (j.t. Dz. U. z 2016 r. poz. 169 z późn. zm.
- ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (j. t. Dz. U. z 2016 r. poz.162 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. poz. 195, z późn. zm.)
- ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (j. t. Dz. U. z 2016 r. poz. 785 z późn. zm.)

W sposób szczegółowy realizacja zadań, wynikających z poszczególnych ustaw będzie omówiona kolejno przy opisie pracy działów.

I.3. Budżet

1.3.1 Budżet Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej wg kryterium podziału na świadczenia i utrzymanie :

O G Ó Ł E M	: - 18 789 843,87 zł. (100 %)
w tym :	
- świadczenia , zasiłki	- 15 835 926,59 zł. (84,28%)
- utrzymanie działalności MOPS oraz placówek ŚDS, noclegowni	- 2 953 917,28 zł. (15,72%)

1.3.2 Budżet Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej wg źródła pochodzenia środków finansowych

ZADANIA ZLECONE

Opis	Wykonanie 2015	Wykonanie 2016
Pozostała działalność (karta dużej rodziny)	521,26	171,52
Usługi specjalistyczne	79 745,00	83 431,00
Dodatek energetyczny	6 362,90	6 093,05
Ośrodki pomocy społecznej (wynagrodzenie opiekunów prawnych)	16 596,42	19 540,30
Składka zdrowotna za podopiecznych	64 936,80	74 971,80
Świadczenia rodzinne , fundusz alimentacyjny	4 285 671,41	5 185 647,42
Ośrodki wsparcia (Środowiskowy Dom Samopomocy)	405 126,00	451 408,00
Pozostała działalność (wyd .decyzji w/s świadczeń zdrowotnych)	300,00	255,00

Świadczenie wychowawcze (500+)	0,00	6 410 302,65
RAZEM :	4 859 259,79	12 231 820,74

ZADANIA WŁASNE/DOTACJA (dotacja do zadań własnych)

Opis	Wykonanie 2015	Wykonanie 2016
Wspieranie rodziny (asystent rodziny)	24 000,00	24 159,64
Składka zdrowotna za podopiecznych	58 000,00	62 345,00
Zasiłki i pomoc w naturze (zasiłki okresowe)	804 000,00	850 750,00
Zasiłki stałe	659 082,06	705 227,00
Ośrodki pomocy społecznej (dofinansowanie do pracowników socjalnych)	299 803,24	261 889,00
Pozostała działalność (program dożywianie)	563 892,00	523 623,00
RAZEM :	2 408 777,30	2 427 993,64

ZADANIA WŁASNE

Opis	wykonanie 2015	Wykonanie 2016
Placówki opiekuńczo- wychowawcze (Domy dziecka)	9 265,26	33 123,16
Domy pomocy społecznej	452 788,79	508 455,60
Ośrodki wsparcia (Dzienny dom pomocy)	362 556,01	354 653,94
Ośrodki wsparcia - dofinansowanie PCPR do wycieczki ŚDS	5 293,00	6 722,82
Rodziny zastępcze	143 319,36	143 862,25
Wspieranie rodziny (asystent rodziny)	5 873,07	20 756,32
Świadczenia rodzinne , fundusz alimentacyjny	42 823,78	59 227,83
Zasiłki i pomoc w naturze (zasiłki celowe, opłacenie pogrzebów)	70 188,00	93 809,54
Dodatki mieszkaniowe	1 178 970,06	987 567,56
Ośrodki pomocy społecznej	808 647,15	1 058 458,68
Klub integracji społecznej	41 127,67	40 400,04
Bank Żywności	9 804,00	9 646,80
Usługi opiekuńcze	607 637,89	528 986,60
Pozostała działalność - dożywianie	201 173,00	204 593,00
Pozostała działalność – (noclegownia, od 2016 r. również ogrzewalnia)	20 709,17	32 721,35
Pozostała działalność-prace społecznie użyteczne	46 242,76	47 044,00
	4 006 418,97	4 130 029,49

OGÓŁEM	wykonanie 2015	Wykonanie 2016
	11 274 456,06	18 789 843,87

II. Charakterystyka poszczególnych działów

II.1. Sekcja pomocy środowiskowej w MOPS

Do zadań pracownika socjalnego zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (j.t. Dz. U. z 2016 r., poz.930 ze zm.) należy: praca socjalna, dokonywanie analizy i oceny zjawisk, które powodują zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej oraz kwalifikowanie do uzyskania tych świadczeń, udzielanie informacji, wskazówek i pomocy w zakresie rozwiązywania spraw życiowych osobom, które dzięki tej pomocy będą zdolne samodzielnie rozwiązywać problemy będące przyczyną trudnej sytuacji życiowej, pomoc w uzyskaniu poradnictwa udzielanego przez instytucje państwowe, samorządowe i organizacje pozarządowe, pobudzanie aktywności społecznej, współpraca i współdziałanie z innymi specjalistami w celu przeciwdziałania i ograniczania patologii i skutków negatywnych zjawisk społecznych, łagodzenie skutków ubóstwa. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Rodzaj, forma i rozmiar świadczenia powinny być odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy i odpowiadać celom i możliwościom pomocy społecznej.

Świadczeniami z pomocy społecznej realizowanymi w ośrodku przez sekcję pomocy środowiskowej są:

1. świadczenia pieniężne (zasiłek stały, zasiłek okresowy, zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy, wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd, wynagrodzenie kuratorom osób częściowo ubezwłasnowolnionych osób),
2. świadczenia niepieniężne (praca socjalna, składki na ubezpieczenie zdrowotne, sprawienie pogrzebu, poradnictwo specjalistyczne, interwencja kryzysowa, schronienie, posiłek, niezbędne ubranie).

W 2016 r. z różnych form pomocy korzystało 852 rodzin w których żyje 1.745 osób. Z wyłącznej pracy socjalnej skorzystało 74 rodzin i 149 członków z tych rodzin. Wynika z tego, że z różnych form wsparcia skorzystało 11,02% mieszkańców w stosunku do ogólnej liczby mieszkańców Lidzbarka Warmińskiego, która wg. stanu na dzień 31.12.2016 r. wynosi 15.837 osób (15.460 osób zameldowanych na pobyt stały oraz 377 osób zameldowanych na pobyt czasowy). Zauważyć należy, że liczba mieszkańców zmniejszyła się o 294 osoby w stosunku do 2015 r. Pomimo tego, zwiększył się odsetek osób korzystających z pomocy społecznej o 0,23% w stosunku do roku poprzedniego oraz zwiększył się zakres i ilość form wsparcia w jednej rodzinie.

Pomocy społecznej udziela się z wielu przyczyn wymienionych w ustawie o pomocy społecznej. W naszym ośrodku udzielono wsparcia, gdzie w rodzinach występowały następujące przesłanki (w jednym środowisku może wystąpić kilka przesłanek):

- ubóstwo – 526 środowisk
- sieroctwo – 2
- bezdomność – 43
- potrzeba ochrony macierzyństwa – 106, w tym wielodzietność 56
- bezrobocie – 434
- niepełnosprawność – 316
- długotrwała lub ciężka choroba – 450

- bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – 152, w tym rodziny niepełne -135
- przemoc w rodzinie - 64
- alkoholizm – 104
- narkomania – 6
- trudność w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego – 12
- sytuacja kryzysowa – 38

Pomoc finansowa i rzeczowa

Zadania zlecone – świadczenia obligatoryjne

1. Wynagrodzenie opiekunów prawnych – wynagrodzenia wypłacono 3 opiekunom prawnym w kwocie 19.540,30zł.

Zadania własne – świadczenia obligatoryjne

2. Posiłki

Świadczenie w naturze – opłacanie posiłków w szkołach, przedszkolach i w MOPS.

- dożywianie dzieci i młodzieży:

opłacono 39.918 posiłków dla 321 dzieci przedszkolnych oraz uczniów do ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej, na kwotę 243.718,41zł przyznanych decyzją administracyjną oraz 4.601 posiłków dla 50 osób, na kwotę 27488,80zł przyznanych bez decyzji administracyjnej zgodnie z V.2.2. Uchwały Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania "Pomoc państwa w zakresie dożywiania" na lata 2014 - 2020 (M.P. z 2015 r. poz.821)

- dożywianie dorosłych:

opłacono 12.311 obiadów i posiłków dla 86 osób, na kwotę 35.283,30zł.

3. Schronienie

W 2016 r. w Noclegowni przy ul. Lipowa 21A przebywały 33 osoby. W Ogrzewalni natomiast przebywał każdego dnia od 2 do 8 osób. Koszt pobytu tych osób w obydwu placówkach wyniósł łącznie 32.721,35zł. W roku ubiegłym opłacano ponadto koszt pobytu 10 osób dorosłych i 2 dzieci w następujących schroniskach prowadzących działalność przez cały rok: Stowarzyszenie na Rzecz Bezdomnych "AGAPE" w Szawałdzie, Stowarzyszenie MONAR Centrum Pomocy Bliźniemu Markot w Marwałdzie, Caritas Archidiecezji Warmińskiej Dom Samotnej Matki w Brąszwałdzie, Schronisko dla Bezdomnych Mężczyzn w Krakowie, Polski Komitet Pomocy Społecznej "Dom dla Bezdomnych" w Bartoszcach, Stowarzyszenie "Pomocni Ludziom" w Rucewie. Koszt ich pobytu w placówkach wyniósł 20.564,54zł.

4. Sprawienie pogrzebu

W 2016 r. wynikła potrzeba pochowania 2 zmarłych osób, ponieważ nie można było uzyskać zasiłku pogrzebowego w systemie ubezpieczeń ZUS lub KRUS. Ogólna kwota za sprawienie pogrzebu wyniosła 3.600zł

5. Zasiłki okresowe

Z tej formy świadczeń skorzystało 414 rodzin, w tym 862 osób żyjących w tych rodzinach. Wypłacono 2662 świadczeń na kwotę 850.750zł. Środki pochodziły z dotacji Wojewody.

6. Zasiłki stałe

Zasiłki stałe otrzymywało 146 osób. Wypłacono 1433 świadczeń na kwotę 705.227zł z dotacji.

7. Składki na ubezpieczenie zdrowotne

Opłacano składki z tytułu uprawnień do zasiłków stałych za 138 osób, tj. 1.375 świadczeń na kwotę 62.345 zł z dotacji.

8. Wynagrodzenie kuratora

Ośrodek pomocy wypłaca wynagrodzenie kuratorowi osoby częściowo ubezwłasnowolnionej. Wynagrodzenie przyznawane jest przez sąd i pokrywa się je z dochodów własnych gminy. W ub.r. takie wynagrodzenie wypłacano 3 osobom. Wydatek wyniósł 8.000zł

Zadania własne – fakultatywne

Do tej grupy zadań należy wypłata zasiłków celowych na zaspokojenie podstawowych potrzeb. Zasiłek celowy może być przyznany w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu. W szczególnie uzasadnionych przypadkach np. ciężkiej choroby członka rodziny przyznawano również specjalne zasiłki celowe, które nie podlegały zwrotowi. Takiego wsparcia udzielono 474 rodzinom na ogólną kwotę 489.371zł. W tej kwocie były również środki w ramach realizacji wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania "Pomoc państwa w zakresie dożywiania" na lata 2014 - 2020. W ramach programu zasiłkami celowymi na zakup posiłków lub żywności objęto 417 rodzin. Koszt świadczeń wyniósł 421.725zł. Środki finansowe na wypłatę świadczeń w formie zasiłków celowych ze środków własnych wyniosły 67.646zł i częściowo zaspokoili oczekiwania osób i rodzin ubiegających się o tę formę pomocy.

W ramach zadań własnych udzielono także wsparcia 1 rodzinie w wysokości 2.000zł, która poniosła znaczne straty w wyniku pożaru w mieszkaniu.

2.7. Praca socjalna

Praca socjalna w rozumieniu ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej jest to działalność zawodowa mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Tak więc celem pracy socjalnej jest kształtowanie nowych postaw u klientów, zmianę dotychczasowego sposobu myślenia, zmianę niepożądanych nawyków. Praca socjalna może przybierać formy interwencji socjalnej oraz działań zorientowanych na osobę i rodzinę. Można wówczas mówić o pracy socjalnej w formie wszelkiego poradnictwa i opiece nad rodziną. Podmiotami pracy socjalnej są przede wszystkim jednostki i grupy społeczne najsłabsze, dyskryminowane albo zmarginalizowane z powodu niedostosowania, z powodu choroby czy niepełnosprawności, z powodu ubóstwa czy uzależnienia, z powodu wielodzietności, ale też często tylko z powodu ograniczonych możliwości.

Pracownicy socjalni świadcząc pracę socjalną koncentrują się przede wszystkim na pracy z indywidualnym przypadkiem. W swojej pracy obejmują działania o charakterze korekcyjnym, edukacyjnym, naprawczym, wspierającym i pomocowym. Pracownicy socjalni świadcząc pracę socjalną odczuwają ciągły brak instrumentów motywowania rodzin dysfunkcyjnych do pozytywnych zmian. Mimo to podejmują wiele działań motywujących w stosunku do klientów. Między innymi piszą i składają wnioski w celu pozyskania środków na aktywizację społeczną i zawodową z EFS w ramach RPO Warmia i Mazury na lata 2014 – 2020. Aby móc skutecznie pomagać zdobywają nową wiedzę, podnoszą swoje kwalifikacje poprzez udział w szkoleniach i samokształceniu. W 2016 r. uczestniczyli w szkoleniach: „Kontakt z osobą pod wpływem alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych” (3 pracowników), „Aktywizacja społeczna i zawodowa osób wykluczonych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym – projekty konkursowe” (2 pracowników), „Podnoszenie poziomu bezpieczeństwa kadry pomocy społecznej” (7 pracowników), „Zrozumieć autyzm – program pomocy osobom autystycznym” (6 pracowników), „Pomoc społeczna a ochrona zdrowia psychicznego” (2 pracowników), „Ułatwienie dostępu do usług społecznych” (2 pracowników), „Prawa osób niepełnosprawnych w województwie warmińsko - mazurskim” (1 pracownik), „Zachowaj czujność – ofiary handlu ludźmi mogą być wśród nas” (1 pracownik), „Płodowy Zespół Alkoholowy” (1 pracownik), „Praca nad zmianą osoby stosującej przemoc w rodzinie” (7 pracowników), „Organizacja pomocy osobom bezdomnym” (3 pracowników), „Przemoc wobec kobiet - jak rozpoznawać i zapobiegać” (3 pracowników). Biorą także udział w konferencjach, m.in. poświęconej wdrażaniu Regionalnego Programu Operacyjnego województwa warmińsko – mazurskiego, profilaktyce i zachowaniom problemowym dzieci i młodzieży.

W 2016 r. 852 rodziny zostały objęte wsparciem w postaci pracy socjalnej.

W ramach pracy socjalnej pracownicy socjalni prowadzą edukację pedagogiczną. Udzielają

poradnictwa w zakresie uzależnień, współuzależnień, zjawiska przemocy w rodzinie, niepełnosprawności, bezrobocia, korzystania z innych systemów pomocy i wiele innych problemów społecznych. Pracownicy w rejonach realizują kontrakty socjalne w zakresie rozwiązywania trudnej sytuacji życiowej. W ubiegłym roku zawarto 18 kontraktów z 16 osobami. Pracownicy socjalni służą pomocą w uzyskaniu stopnia niepełnosprawności. W ubiegłym roku 42 osobom udzielono pomocy w ustaleniu stopnia niepełnosprawności. Udzielają wszechstronnego wsparcia w uzyskaniu lokali mieszkalnych z zasobów gminy. Wyszukują mieszkań do wynajęcia, pomagają przy przeprowadzkach, załatwiają usługi w zakresie utrzymania czystości. Organizują wszelkie naprawy sprzętu domowego, wszelkich usług. Pomagają wyposażać mieszkania w niezbędny sprzęt, meble pościel itp. Dostarczają żywność, odzież, obuwie. Pomagają osobom opuszczającym szpitale przy powrocie do miejsca zamieszkania. Pracownicy socjalni przygotowują wnioski na leczenie odwykowe w zakresie uzależnień, monitorują przebieg leczenia. Świadczą także pracę socjalną na rzecz osób opuszczających zakłady karne i areszty śledcze. Poszukują i nawiązują kontakty ze stowarzyszeniami, fundacjami niosącymi pomoc osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej. Utrzymują stały kontakt z ośrodkami, schroniskami gdzie przebywają mieszkańcy naszego miasta. Współpracują z przedszkolami, pedagogami szkolnymi, służbą zdrowia, pomagają zakupić odpowiednie leki.

Pracownicy socjalni realizują ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. W 2016 r. wszczęto procedurę Niebieskiej Karty w 37 przypadkach zaistnienia przemocy w rodzinie. W 27 rodzinach, gdzie przemoc zanotowano w poprzednich latach, prowadzono monitoring. Odbyło się 116 spotkań Grup Roboczych z udziałem pracowników socjalnych.

Pracownicy socjalni prowadzą działania skierowane do dzieci wychowywanych w rodzinach zagrożonych marginalizacją. Motywują rodziców do posyłania dzieci do miejscowych świetlic. Kwalifikują dzieci i młodzież na wypoczynek letni. W 2016 r. 50 dzieci wyjechało do Handli Szklarskich w Bieszczadach, 6 do Kał Rybackich oraz 16 do Jastrzębiej Góry.

Pracownicy socjalni uczestniczą w spotkaniach zespołu oceniającego sytuację dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Współpracują z opiekunami prawnymi oraz kuratorami osób częściowo ubezwłasnowolnionych. Nawiązują także współpracę z domami pomocy społecznej oraz zakładami opiekuńczo – leczniczymi, gdzie przebywają mieszkańcy miasta. W ramach pracy socjalnej umożliwiają podopiecznym pomoc prawną oraz pomoc psychologiczną. W 2016 r. z poradnictwa prawnego i psychologicznego dzięki pracownikom socjalnym skorzystały 68 rodzin. 38 rodzinom udzielono pomocy w ramach interwencji kryzysowej. Pracownicy socjalni udzielają wszechstronnego wsparcia emocjonalnego w trudnych sytuacjach, które dotyczą rodziny np w czasie żałoby po utracie bliskich osób.

W wielu przypadkach pracownicy socjalni pomagają przygotować wnioski o uzyskanie świadczeń emerytalno – rentowych, wnioski do sądu np. w sprawie o ustalenie alimentów, o separację, rozwód, o zwolnienie z kosztów sądowych, o ustanowienie adwokata z urzędu itp. Pracownicy socjalni są w stałym kontakcie z Chrześcijańską Służbą Charytatywną, która rozprawdza żywność z Banku Żywności dla najuboższych osób i rodzin mieszkańców Lidzbarka Warmińskiego. W 2016 r, przy udziale pracowników socjalnych została przeprowadzona akcja dystrybucji jabłek. Udzielają wszechstronnego wsparcia osobom starszym, niepełnosprawnym, osamotnionym, bezdomnym, opuszczonym przez rodzinę. Organizują leczenie i odwiedzają podopiecznych podczas ich pobytu w szpitalu. Udzielają pomocy osobom bezdomnym. Bardzo często pracownicy towarzyszą swoim podopiecznym w drodze do domu pomocy oraz w przemieszczaniu się na leczenie psychiatryczne.

Pracownicy socjalni poświęcają wiele czasu aktywizacji podopiecznych. W tym celu współpracują z Powiatowym Urzędem Pracy, kierują do prac w formach subsydiowanych np. prace społecznie użyteczne. Ścisłe współdziałają ze Stowarzyszeniem Bezrobotnych Warmia „Centrum Pracy”. Współpracują z wieloma jednostkami, organizacjami samorządowymi, zakładami pracy, z Sądem Rejonowym, kuratorami zawodowymi i społecznymi, z komornikiem, z placówkami oświatowymi, służbą zdrowia, zwłaszcza z pielęgniarkami środowiskowymi, lekarzem psychiatrą, z Policją, ze Strażą Miejską, z Narodowym Funduszem Zdrowia i innymi instytucjami na rzecz rodzin. Pośredniczą w kontaktach podopiecznych z

zakładem energetycznym, Polskim Górnictwem Naftowym i Gazownictwem, administratorami budynków, z pracownikami socjalnymi w innych ośrodkach i instytucjach. Pracownicy socjalni przeprowadzają rodzinne wywiady środowiskowe w związku z realizacją ustawy o świadczeniach zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych, a także ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów. Oprócz tego przygotowują wywiady i opinie na potrzeby sądu w zakresie leczenia odwykowego, o wgląd w sytuację rodziny, ustanowienia rodziny zastępczej, eksmisji z lokalu. Pracownik socjalny przeprowadza rodzinne wywiady środowiskowe na potrzeby innych ośrodków u osób przebywających na leczeniu na Oddziale Terapii Uzależnień od Alkoholu w Lidzbarku Warmińskim.

Pracownicy socjalni zmotywowali 33 rodzin do wsparcia w wypełnianiu ról rodzicielskich i podniesienia kompetencji opiekuńczo - wychowawczych przez asystenta rodziny.

Bardzo często przyczyną ubiegania się o wsparcie z pomocy społecznej są czynniki niezależne od człowieka, jak: utrata pracy, niepełnosprawność, choroba czy też podeszły wiek. Jednak pracując z rodzinami dysfunkcyjnymi obserwujemy tzw. wyuczoną bezradność, przekazywaną z pokolenia na pokolenie. Rozpiętość trudnych sytuacji, ciągła zmiana przepisów prawnych, coraz więcej obowiązków, oczekiwania rodzin, że instytucja załatwi za nich wszystko powoduje, że pracownicy socjalni są przeciążeni pracą. Wymagania co do wiedzy i umiejętności pracownika socjalnego są coraz większe. Pomimo wielu trudności pracownicy socjalni traktują swoją pracę jako powołanie i z oddaniem niosą pomoc osobom i rodzinom, które potrzebują wsparcia.

II.2. Sekcja usług opiekuńczych w MOPS

Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

Usługi opiekuńcze świadczone są osobom, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy osób drugih.

W/w usługami obejmowane są w szczególności osoby samotne, w niektórych przypadkach, również posiadające rodzinę, która z uzasadnionych przyczyn nie jest w stanie zajmować się, potrzebującym opieki członkiem rodziny.

Pomoc świadczone jest w dni robocze, a w szczególnie trudnych sytuacjach, organizowana jest także opieka dodatkowa w dni świąteczne i wolne od pracy.

Zadanie, jakim jest opieka w domu nad podopiecznym, w 2016 roku wykonywały opiekunki zatrudnione w MOPS jak i częściowo opiekunki - „Nadzieja” Opieka Pielęgniarstwo Rehabilitacja Sp. z o.o.

Decyzja o przyznaniu usług poprzedzona jest wywiadem środowiskowym, przeprowadzonym w środowisku przez pracownika socjalnego. Zakres wykonywanych czynności przez opiekunkę, ustalany jest indywidualnie, w zależności od stanu zdrowia podopiecznego, sytuacji rodzinnej itp. W 2016 r., usługami opiekuńczymi objętych było 73 osoby, na rzecz których wykonano 26.540 świadczeń (tj. liczba godzin opieki, bezpośrednio przy podopiecznym).

Osoby, których kryterium dochodowe jest wyższe od ustawowego, kwalifikującego do usług bezpłatnych, ponoszą odpłatność za świadczone usługi opiekuńcze. Wysokość odpłatności, jest ustalona procentowo – zgodnie z przyjętą uchwałą Rady Miejskiej – w zależności od wysokości dochodu osoby korzystającej z usług. Osoby zobowiązane do alimentacji, od których należałoby dochodzić zwrotu za świadczone usługi opiekuńcze wg obowiązującej uchwały kwalifikują się do zwrotu poniesionego kosztu za usługi opiekuńcze jeżeli dochód osoby w rodzinie jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie oraz 300% kryterium dochodowego dla osoby samotnie gospodarującej. Uchwała określa również przypadki w których można częściowo lub w całości odstąpić od odpłatności. Z tytułu zwrotów za usługi opiekuńcze, przekazano na konto Urzędu Miasta w 2016 r. kwotę 53176,13 zł.

W 2016r. realizowane są w naszym mieście, już 11 lat, specjalistyczne psychiatryczne usługi opiekuńcze. Usługi specjalistyczne są dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzeń lub niepełnosprawności i są świadczone przez osoby z odpowiednim,

specjalistycznym przygotowaniem. Usługi specjalistyczne są zadaniem zleconym.

W 2016 r. tą formą pomocy objętych zostało 12 środowisk. Wykonano 3240 świadczeń, na kwotę 83.431,00 zł.

Zapotrzebowanie na taką formę wsparcia ciągle wzrasta. Istnieje zatem potrzeba zwiększenia godzin świadczeń specjalistycznych usług opiekuńczych.

Od sierpnia 2016r. realizowane są specjalistyczne usługi opiekuńcze jako zadanie własne gminy. Opieką tą objęta była 1 osoba. Wykonano 520 świadczeń na kwotę 8.216,00 zł.

Kierowanie do Domów Pomocy Społecznej

Kierowanie podopiecznych do domów pomocy, od 2004 roku jest zadaniem własnym gminy. Przepisy przewidują, że: zainteresowanemu można potrącić 70% z jego dochodu, w następnej kolejności, w zależności od sytuacji (warunki określa ustawa o pomocy społecznej) opłatę ponosi: osoba zainteresowana, rodzina, resztę dopłaca właściwa gmina.

Miesięczne koszty pobytu w DPS w naszym województwie waha się od 2926,00 zł do 3366,00 zł. (średnio 3000 zł)

W 2016 r. do DPS skierowano 7 osób. Łącznie przebywały w DPS-ach 24 osoby (zmarły 2 osoby i dwie zrezygnowały z pobytu). Na koniec roku 2016 w DPS przebywało 20 osób. Kwota dopłaty gminy w 2016r. - wyniosła 508.455,60zł

Pracownicy ośrodka starają się organizować opiekę w środowisku jak najdłużej tj. przyznawać usługi opiekuńcze, obiady. Jednak, jeśli po kilku lub kilkunastu miesiącach okazuje się, że opieka jest niewystarczająca, ponieważ pogarsza się stan zdrowia podopiecznych, wówczas konieczna staje się opieka całodobowa.

Kierowanie do Domów Pomocy Społecznej, jest zadaniem bardzo kosztownym. Jednakże potrzeby środowiska są zaspokajane w niezbędnym zakresie.

II.3. Sekcja dodatków mieszkaniowych

Dodatki mieszkaniowe realizowane są na podstawie ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (t. j. Dz. U. z 2013 r. poz. 966 z późn. zm.) i rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2001r. w sprawie dodatków mieszkaniowych (Dz. U z 2001 r. Nr 156 poz.1817 z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie przeprowadzenia wywiadu środowiskowego, wzoru oraz oświadczenia o stanie majątkowym wnioskodawcy i innych członków gospodarstwa domowego, a także wzoru legitymacji pracownika upoważnionego do przeprowadzenia wywiadu (Dz. U. Poz. 589).

Ustawa o dodatkach mieszkaniowych reguluje zasady i tryb przyznawania, ustalania wysokości i sposób wypłacania dodatków mieszkaniowych. Przede wszystkim reguluje komu przysługuje dodatek mieszkaniowy, określa tytuł prawny, kryterium dochodowe i normatywną powierzchnię w przeliczeniu na liczbę członków gospodarstwa domowego.

Rozporządzenia natomiast regulują szczegółowe rodzaje wydatków, sposób ustalania ryczałtu na zakup opału oraz wzór wniosku, kwestionariusza wywiadu, oświadczenia majątkowego w postępowaniu o przyznanie dodatku mieszkaniowego.

Dodatki mieszkaniowe nie są świadczeniem o charakterze uznaniowym, lecz otrzymują je osoby spełniające warunki określone w powyższych aktach prawnych.

Zadaniem sekcji dodatków mieszkaniowych jest :

- przyjmowanie i ewidencja złożonych wniosków o przyznanie dodatku mieszkaniowego wraz z deklaracją o wysokości dochodów,
- wydawanie decyzji przyznających, odmownych, zawieszających i odwieszających,
- sporządzanie miesięcznych list wypłat dla poszczególnych zarządców i złożenie zapotrzebowania na ich realizację,
- sporządzanie wymaganych sprawozdań.

Ogółem w 2016 roku do sekcji dodatków mieszkaniowych wpłynęło **935** wniosków o ich przyznanie , z czego **886** zostało załatwionych pozytywnie , a w **49** przypadkach wydano decyzje odmowne. Mieszkańcom miasta wypłaconych zostało ogółem **5.338** świadczeń na kwotę **987.567,56 zł** . a średni dodatek mieszkaniowy wyniósł **185,00 zł.**

W okresie , który obejmuje informacja wpłynęło 1 odwołanie od decyzji do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Olsztynie. S K O utrzymało w mocy decyzję pierwszej instancji będącej przedmiotem odwołania. Przeprowadzono 1 wywiad środowiskowy ponieważ wniosek i deklaracja budziły wątpliwości, co do sytuacji faktycznej ,a deklarowanego dochodu przedstawianego w załączniku Nr 2 wnioskodawców. Nie dopatrzone się rażącej dysproporcji i wydano decyzję przyznającą. Większość wnioskodawców ubiegających się o dopłatę do czynszu do rodziny, które korzystają z pomocy miejskiego ośrodka w formie zasiłków celowych, okresowych i zasiłków stałych, osoby bezrobotne oraz emeryci i renciści.

Przyznana decyzją dopłata do czynszu zobowiązuje wnioskodawców do opłacania bieżących należności czynszowych za mieszkanie. W przypadku wystąpienia zaległości , administrator informuje sekcję dodatków mieszkaniowych o ich wystąpieniu . W związku z otrzymaniem takich zawiadomień, wydano 41 decyzji zawieszających wypłatę świadczeń a 34 odwieszających wypłatę, terminy wypłat skrócono w 13 przypadkach.

Dodatki mieszkaniowe z podziałem na administratorów za 2016 rok:

Wyszczególnienie		Liczba wypłaconych dodatków	Kwota wypłaconych dodatków	Średni dodatek mieszkaniowy w złotych
Ogółem:		5338	987.567,56 zł	185,00 zł
W tym zasoby:	Gminne	2595	512.691,83 zł	197,72 zł
	Spółdzielcze	1601	281,815,90 zł	176,02 zł
	Wspólnoty mieszkaniowe	713	105.490,01 zł	147,95 zł
	Mieszkania prywatne	60	15.188,69 zł	253,14 zł
	WTBS	298	57.975,25 zł	194,54 zł
	Inne (PKP, WAM, Ryczałt w kasie)	73	14.499,88 zł	198,62 zł

Od 1 stycznia 2014 roku realizowany jest zryczałtowany dodatek energetyczny , przysługujący odbiorcom wrażliwym , Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. prawo energetyczne (Dz. U. z 2012r. poz.1059 z póź . zm.).

Odbiorca wrażliwy energii elektrycznej – osoba, której przyznano dodatek mieszkaniowy , jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkuje w miejscu dostarczenia energii elektrycznej: Minister właściwy do spraw gospodarki ogłasza w terminie do dnia 30 kwietnia każdego roku w drodze obwieszczenia , w Rzeczpospolitej Polski „ Monitor Polski ' wysokość dodatku energetycznego na kolejne 12 miesięcy.

Dodatek energetyczny przyznaje się w drodze decyzji na wniosek odbiorcy wrażliwego energii elektrycznej . Do wniosku dołącza się kopię umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej.

Od 1 maja 2016 roku wysokość dodatku energetycznego wynosi :

11,29 zł miesięcznie - dla gospodarstw jednoosobowych

15,68 zł miesięcznie - dla gospodarstwa składającego się z 2 do 4 osób

18,81 zł miesięcznie- dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 5 osób . W 2016 roku wpłynęło 70 wniosków o przyznanie dodatku energetycznego i wydano decyzje przyznające .Kwota wypłaconego dodatku energetycznego to **6.093,05 zł** przy liczbie świadczeń **404**.

Do zadań sekcji dodatków mieszkaniowych należy :

- przyjmowanie i ewidencja złożonych wniosków o przyznanie dodatku energetycznego
- przygotowanie decyzji w zakresie dodatku energetycznego
- sporządzanie list wypłat
- sporządzanie miesięcznych meldunków do wojewody
- składanie wniosków o przyznanie dotacji co kwartał
- rozliczenie dotacji za dany kwartał.

II.4. Sekcja świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych

1. Świadczenia rodzinne

Funkcjonujący aktualnie system świadczeń rodzinnych został wprowadzony 1 maja 2004 r. Podstawę prawną systemu stanowi *ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. poz. 1518 z późn. zm.)* oraz *Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 08 grudnia 2015r. w sprawie postępowania w sprawach o świadczenia rodzinne (Dz.U. z 2015r. poz 2284), Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna z dnia 7 sierpnia 2015r. (Dz. U. z 2015 r., poz. 1238).*

System świadczeń rodzinnych oparty jest o zasadę pomocniczości, uwzględniającą regułę, że osobami w pierwszej kolejności zobowiązanymi do łżenia na utrzymanie dzieci są ich rodzice. W przypadku, gdy ich środki i uprawnienia są niewystarczające do wychowania i utrzymania dzieci, przysługuje pomoc państwa w postaci świadczeń rodzinnych. W sytuacji osób samotnie wychowujących dzieci oznacza to konieczność zasądzenia alimentów na rzecz dziecka od drugiego z rodziców (chyba, że z przyczyn obiektywnych jest to niemożliwe). Obok posiadania dziecka na utrzymaniu, głównym kryterium uprawniającym do świadczeń rodzinnych jest kryterium dochodowe (674 zł na osobę w rodzinie lub 764 zł na osobę w rodzinie, jeżeli w rodzinie wychowuje się dziecko niepełnosprawne).

Zgodnie z ustawą o świadczeniach rodzinnych **świadczeniami rodzinnymi** są:

- 1) zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,
- 2) świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy
- 3) dwa rodzaje zapomóg związanych z urodzeniem się dziecka.

Kwoty **zasiłku rodzinnego** różnicowane są w zależności od wieku dziecka i wynosiły (na koniec 2016 roku) miesięcznie:

- 95 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia;
- 124 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia;
- 135 zł na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki z następujących tytułów:

- 1) urodzenia dziecka (1000 zł na dziecko; świadczenie jednorazowe);
- 2) opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego (400 zł miesięcznie);

- 3) samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania (400 zł miesięcznie; dodatek z dniem 31 sierpnia 2005 r. zlikwidowany – obecnie realizowany wyłącznie na podstawie praw nabytych przed dniem 1 września 2005 r.);
- 4) samotnego wychowywania dziecka (193 zł miesięcznie na dziecko, nie więcej niż 386 zł na wszystkie dzieci, w przypadku dzieci niepełnosprawnych kwotę dodatku zwiększa się o 80 zł, nie więcej niż o 160 zł na wszystkie dzieci);
- 5) wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – na trzecie i kolejne dziecko w rodzinie (95 zł miesięcznie),
- 6) kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego (90 zł na dziecko do 5 roku życia, 110 zł – na dziecko od 5 do 24 roku życia);
- 7) rozpoczęcia roku szkolnego (100 zł; świadczenie jednorazowe);
- 8) podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania (113 zł na internat/stancję lub 69 zł na dojazd do szkoły).

Aby skorzystać z dodatków należy przede wszystkim mieć prawo do zasiłku rodzinnego. Ponadto, do każdego z dodatków wymagane jest spełnienie dodatkowych warunków związanych z tytułem (powodem) przyznania dodatku. Jednocześnie można pobierać kilka rodzajów dodatków.

Nowością wprowadzoną w świadczeniach rodzinnych w 2016 roku jest zasada "**złotówka za złotówkę**". Dzięki niej przekroczenie kryterium dochodowego uprawniającego do świadczeń rodzinnych (674 zł na osobę w rodzinie lub 764 zł dla rodzin z niepełnosprawnym dzieckiem) nie będzie automatycznie oznaczało utraty tych świadczeń. W myśl tej zasady, od 1 stycznia 2016 roku, jeśli rodzina przekroczy kryterium dochodowe, to zasiłek rodzinny i dodatki: wypłacane są w wysokości różnicy między łączną kwotą przysługujących zasiłków rodzinnych i dodatków, a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny. Dzięki tej formie ustalania wysokości świadczeń w 2016 roku wypłacono 1 247 świadczeń na łączną kwotę 60 037,42 zł.

Poza zasiłkami rodzinnymi i przysługującymi do nich dodatkami, w ramach świadczeń rodzinnych realizowane są cztery rodzaje **świadczeń opiekuńczych**:

- 1) **zasiłek pielęgnacyjny** (153 zł miesięcznie) - świadczenie przysługuje niezależnie od dochodu rodziny osoby, dlatego przyznawane jest nie na okres zasiłkowy, lecz na okres ważności orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności. Przeznaczone jest dla niepełnosprawnych dzieci i niepełnosprawnych osób dorosłych oraz dla osób, które ukończyły 75 lat.
- 2) **świadczenie pielęgnacyjne** (1300 zł miesięcznie od 01.01.2016r.; od 2017r. następuje coroczna waloryzacja) - niezależnie od dochodu rodziny osoby, przyznawane na okres ważności orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, przyznawane jest osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2012r. poz. 788 i 1529 oraz z 2013r. poz. 1439) ciąży obowiązek alimentacyjny (rodzice dziecka, opiekunowie faktyczni dziecka, rodzina zastępcza spokrewniona z dzieckiem, inne osoby na których ciąży obowiązek alimentacyjny), które nie podejmują lub rezygnują z pracy zawodowej, by opiekować się dzieckiem niepełnosprawnym lub osobą dorosłą wymagającą szczególnej opieki. Jednym z warunków otrzymania świadczenia jest przesłanka nabycia niepełnosprawności przez osobę wymagającą opieki tj. nie później niż do ukończenia 18 roku życia lub w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25 roku życia. Za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne opłacane były składki na ubezpieczenie emerytalno – rentowe i zdrowotne.
- 3) **specjalny zasiłek opiekuńczy** (w kwocie 520 zł miesięcznie) – świadczenie uzależnione jest od dochodu rodziny osoby sprawującej opiekę i osoby wymagającej opieki (obecnie 764 zł na osobę), przyznawane na okres zasiłkowy i przysługujący dla osób, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2015r. poz. 2082) ciąży obowiązek alimentacyjny, które nie podejmują lub zrezygnowały z pracy

zawodowej, by opiekować się chorym członkiem rodziny. Za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy opłacane są składki na ubezpieczenie emerytalno – rentowe i zdrowotne.

Od 2014 roku realizowana jest również ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 roku o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t.j. Dz. U. z 2016r. poz. 162 z późn. zm.) dla osób, które wcześniej pobierały świadczenie pielęgnacyjne i którym decyzja o przyznaniu prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wygasła z mocy prawa z dniem 1 lipca 2013 roku. Przy tej ustawie nie ma ustalonego kryterium dochodowego i świadczenie wynosi 520 zł miesięcznie. Od tych świadczeń osoby mają opłacone ubezpieczenie emerytalno-rentowe oraz zdrowotne.

Do katalogu świadczeń rodzinnych zaliczają się również zapomogi wypłacane w związku z urodzeniem się dziecka:

- 1) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się żywego dziecka w wysokości 1000 zł, przysługujące matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu faktycznemu dziecka. Prawo do tego świadczenia uzależnione jest od kryterium dochodowego, które wynosi 1922 zł na osobę i od pozostawania kobiety pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu. Zapomoga ta finansowana jest ze środków budżetu państwa.
- 2) Zapomoga uchwalana i wypłacana przez gminę ze środków własnych – gmina w uchwale sama decyduje o kryteriach przyznania i wysokości świadczenia. W Lidzbarku Warmińskim nie jest realizowana.

Za osoby pobierające świadczenia opiekuńcze i zasiłek dla opiekuna w roku 2016 opłacone zostały składki na ubezpieczenie emerytalno – rentowe w łącznej kwocie 218 770,84 zł i składki na ubezpieczenie zdrowotne, gdzie wydatek na ten cel wyniósł 74 972 zł.

Wykonanie zadań.

W roku sprawozdawczym 2016:

- wydano 1490 rodzinom decyzje przyznające zasiłki rodzinne z dodatkami dla 2235 dzieci
- w 814 rodzinach wypłacono dodatki do zasiłków rodzinnych dla 1116 dzieci i były to:
 - 62 rodziny, którym wypłacono 77 świadczenia z tytułu urodzenia dziecka;
 - 23 rodziny, którym wypłacono 205 świadczenia z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego;
 - 48 rodzin, którym wypłacono 582 świadczeń z tytułu samotnego wychowania dziecka;
 - 80 rodzin, którym wypłacono 849 świadczeń z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego;
 - 446 rodzin, którym wypłacono 592 świadczenia z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego;
 - 68 rodzin, którym wypłacono 466 świadczeń z tytułu podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania;
 - 87 rodzin, którym wypłacono 1077 świadczeń na pokrycie wydatków związanych z wychowaniem dziecka w rodzinie wielodzietnej;
 - 389 rodziny, którym wypłacono 4203 zasiłki pielęgnacyjne;
 - 56 rodzin, którym wypłacono 598 świadczenia pielęgnacyjne;
 - 31 rodzin, którym wypłacono 317 specjalne zasiłki opiekuńcze;
 - 23 rodziny, którym wypłacono 293 zasiłki dla opiekuna;
 - 133 rodziny, którym wypłacono 136 jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia dziecka.

1	Zasiłki rodzinne	Liczba Świadczeń	Łączna kwota (w zł)
	Zasiłki rodzinne	9919	1 021 098

	Dodatki z tytułu urodzenia dziecka	77	58 980
	Dodatki z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	205	74 718
	Dodatki z tytułu samotnego wychowywania dziecka	582	109 892
	Dodatki z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	1 077	95 014
	Dodatki z tytułu kształcenia i rehabilitacji dzieci niepełnosprawnych	849	81 965
	Dodatki z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	592	65 532
	Dodatki z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	466	35 638
3	Jednorazowa zapomoga na urodzenie dziecka	136	136 000
4	Świadczenia opiekuńcze		
	Zasiłki pielęgnacyjne	4 203	643 059
	Świadczenia pielęgnacyjne	598	774 581
	Specjalny zasiłek opiekuńczy	317	162 050
5	Zasiłek dla opiekuna	293	151 198
	RAZEM	19 314	3 409 725

Na zwiększenie liczby świadczeń rodzinnych miały wpływ:

- wprowadzenie nowej formy naliczania świadczeń tzw. zasady „złotówka za złotówkę”,
- wprowadzenie programu 500+, który spowodował, że osoby, które do tej pory nie korzystały ze świadczeń rodzinnych po weryfikacji dochodów kwalifikowały się dochodowo do pobierania świadczeń rodzinnych.

2. Świadczenie wychowawcze (tzw. Program Rodzina 500+).

Całkowitą nowością wprowadzoną z dniem 1 kwietnia 2016 roku jest *ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci z dnia 11 lutego 2016 roku (t.j. z 2016r. poz. 195 z późn. zm.)*. Program Rodzina 500 plus to 500 zł miesięcznie na każde drugie i kolejne dziecko, bez dodatkowych warunków. Rodziny o niskich dochodach otrzymają wsparcie także na pierwsze lub jedyne dziecko przy spełnieniu kryterium 800 zł netto lub 1200 zł w przypadku wychowywania w rodzinie dziecka niepełnosprawnego. Świadczenie wychowawcze otrzymują rodzice oraz opiekunowie dzieci do 18. roku życia. Świadczenie przyznawane jest na wniosek. Można złożyć go w urzędzie lub przez internet za pomocą jednego z czterech dostępnych kanałów: bankowości elektronicznej, PUE ZUS, Emp@tii lub EPUAP.

Podsumowanie roku 2016:

- złożono 1 254 wnioski o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego (w formie papierowej 1091, drogą elektroniczną 163);
- wydano łącznie 1307 decyzji, w tym przyznających prawo do świadczenia wychowawczego – 1118 decyzji;
- wypłacono 12 614 świadczeń dla 1008 rodzin na kwotę 6 286 466,00 zł.
- świadczeniem objęto 1.427 dzieci

Świadczenie wychowawcze 500 zł nie jest liczone do dochodu przy ustalaniu prawa do świadczeń z innych systemów wsparcia, dotyczy to w szczególności świadczeń z pomocy społecznej, funduszu alimentacyjnego, świadczeń rodzinnych, dodatków mieszkaniowych, stypendiów dla uczniów i studentów. Świadczenie nie jest opodatkowane – rodzice otrzymują 500 zł, od których nie trzeba odprowadzać podatku ani żadnych składek.

3. Fundusz alimentacyjny

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznawane są na warunkach określonych w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2016 r., poz. 169 z późn. zm.).

Przyznanie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego uzależnione jest od spełnienia kryterium dochodowego. Świadczenia te przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 725 zł. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500 zł miesięcznie.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności - bezterminowo. Ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz ich wypłata następują odpowiednio na wniosek osoby uprawnionej lub jej przedstawiciela ustawowego. Prawo do świadczenia z funduszu alimentacyjnego ustala się, na okres świadczeniowy tj. od dnia 1 października do dnia 30 września następnego roku kalendarzowego.

Działania wobec dłużników alimentacyjnych przewidziane w ustawie z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2016 r., poz. 169 z późn. zm.) podejmuje organ właściwy dłużnika tj. wójt, burmistrz lub prezydent miasta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dłużnika alimentacyjnego. Organ właściwy dłużnika przeprowadza wywiad alimentacyjny, w celu ustalenia sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużnika alimentacyjnego, a także jego stanu zdrowia oraz przyczyn niełożenia na utrzymanie osoby uprawnionej oraz odbiera od niego oświadczenie majątkowe.

Realizując zadania z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, Ośrodek prowadził postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych. W okresie sprawozdawczym podjęto następujące działania:

- skierowano 106 wezwań do dłużników alimentacyjnych celem przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego oraz złożenia oświadczeń majątkowych,
- przeprowadzono 62 wywiadów alimentacyjnych wraz z oświadczeniami majątkowymi,
- przekazano komornikowi sądowemu 74 informacji, mających wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, pochodzących z wywiadu alimentacyjnego oraz oświadczenia majątkowego,

- wysłano 24 wnioski do starosty o podjęcie działań zmierzających do aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego, skierowanie dłużnika do robót publicznych lub prac organizowanych na zasadach robót publicznych,
- wysłano 76 wniosków do organu właściwego dłużnika o podjęcie działań wobec dłużnika
- skierowano 6 wniosków o ściganie za przestępstwa określone w art. 209 § 1 Kodeksu karnego,
- skierowano 0 wniosków o zatrzymanie prawa jazdy dłużnikowi alimentacyjnemu,
- ilość dłużników których wysokość zadłużenia przekazano do biura informacji gospodarczej – 105 osób.

Dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej, łącznie z ustawowymi odsetkami. Odsetki są naliczane od pierwszego dnia następującego po dniu wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego, do dnia spłaty.

Należności przypadające od dłużnika alimentacyjnego z tytułu świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego podlegają ściąganiu wraz z odsetkami w drodze egzekucji sądowej na podstawie przepisów o egzekucji świadczeń alimentacyjnych, z uwzględnieniem przepisów ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

W 2016 roku wypłacono 2236 świadczeń na kwotę 770 109,87 zł dla 115 rodzin. Liczba dłużników alimentacyjnych, dla których organem właściwym jest miasto Lidzbark Warmiński wynosiła 99 osób (w tym 60 dłużników mieszka na terenie miasta i wierzycielka również mieszka na terenie miasta oraz 39 dłużników z terenu miasta a wierzycielka w innej gminie). Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych (za pośrednictwem komornika) z tytułu wypłaconych świadczeń alimentacyjnych wyniosły w 2016r. – 136 393,56 zł, w tym stanowiące dochód własny gminy w wysokości 22 487,96 zł.

Skuteczność egzekucji komorniczej i administracyjnej z tytułu zobowiązań dłużników wobec Lidzbarka W. związanych z wypłatą świadczeń z funduszu alimentacyjnego w 2016 r.

1. Skuteczność egzekucji ogółem **136 393,56 zł.**
w tym administracyjnej: **122 754,20 zł**
2. Podział otrzymanych środków z tytułu egzekucji :
 - a) dochód budżetu państwa **33 731,93 zł.**
 - b) odsetki należne do budżetu państwa **80 173,67 zł.**
 - c) dochód Lidzbarka W. jako organu właściwego wierzyciela **22 487,96 zł.**
3. Wysokość wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w 2016 r. **770 109,87zł**

3.1. Łączna suma dochodów Lidzbarka Warm. w 2016 r. z tytułu skutecznej egzekucji wynosiła **22 487,96 zł.**

II.5 Klub Integracji Społecznej

Podstawa prawna funkcjonowania Klubu Integracji Społecznej:

- Ustawa o zatrudnieniu socjalnym z dnia 13.06.2003r.
- Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12.03.2004r.
- Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20.04.2004r.

Głównym celem KIS jest:

- minimalizowanie skutków bezrobocia,
- promowanie aktywności i przedsiębiorczości społecznej,

- przygotowanie do podjęcia zatrudnienia np. w ramach prac społecznie użytecznych,
- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu,
- pomoc w wychodzeniu z izolacji i osamotnienia.

KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ:

- oferuje indywidualną pomoc psychologiczną,
- oferuje poradnictwo z zakresu informacji zawodowej,
- oferuje nieodpłatny dostęp do Internetu w celu poszukiwania pracy
- oferuje pomoc w przygotowaniu profesjonalnych aplikacji zawodowych oraz możliwość napisania ich na komputerze,
- oferuje pomoc i udziela informacji na temat spółdzielni socjalnych
- oferuje udział w pracach społecznie użytecznych

1. W 2016 r. KIS realizował Program Aktywizacja i Integracja we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Lidzbarku Warmińskim (od 01.07.2016 – 31.08.2016)

Celem PAI było udzielenie kompleksowej pomocy osobom bezrobotnym, podniesienie ich poziomu wiedzy z zakresu aktywnego poruszania się po rynku pracy oraz motywacji do podjęcia zatrudnienia oraz precyzyjne zaplanowanie dedykowanych działań.

Programem PAI objęta została grupa 10 osób bezrobotnych. Osoby te musiały spełniać dwa warunki tj.: mieć ustalony III profil pomocy w rejestrze PUP oraz korzystać ze świadczeń pomocy społecznej.

Program Aktywizacja i Integracja obejmował 2 działania:

- a/ Aktywizacja zawodowa bezrobotnych – w ramach prac społecznie użytecznych
- b/ Integracja społeczna bezrobotnych – poradnictwo grupowe specjalistyczne, warsztaty trenerskie

2. Prace społecznie użyteczne – skierowanych 42 osoby.

3. Poradnictwo psychologiczne – skorzystało 40 osób.

Efekty działań KIS 2016 r.:

- 42 osób zostało skierowanych do prac społecznie użytecznych
- 2 osoby podjęły zatrudnienie (w trakcie prac społecznie użytecznych i po pracach w ramach prac społecznie użytecznych)
- 10 osób uczestniczyło w Programie Aktywizacja i Integracja realizowanego we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Lidzbarku Warmińskim

Ponadto uczestnicy działań realizowanych w KIS m.in, podnieśli umiejętności społeczne i interpersonalne, nauczyli się technik asertywnych, odkryli i rozwinęli kompetencje osobiste, społeczne, a także zwiększyli poczucie własnej wartości, nabyli umiejętności radzenia sobie ze stresem, podnieśli umiejętności poruszania się po rynku pracy.

II.6. Noclegownia i Ogrzewalnia

Noclegownia dla osób bezdomnych – przy ul. Lipowej 21b - funkcjonuje 16 lat (od listopada 2001r.). W placówce jest 12 miejsc dla osób bezdomnych. oraz jeden pokój przeznaczono na tzw. interwencje kryzysowe dla ofiar przemocy w rodzinie, lub innych sytuacji kryzysowych.

W 2016 r. przez noclegownie przewinęło się ok. 33 osoby potrzebujące chwilowego lub dłuższego schronienia. Całą zimę, przebywało w placówce 20 osób bezdomnych dorosłych + 1 dziecko

Utrzymanie placówki w 2016 roku wyniosło: 32.721,35zł. Środki te przeznaczone są głównie na pokrycie kosztów mediów, utrzymania budynku.

Z tytułu zwrotów za korzystanie z noclegowni, przez osoby nie będące mieszkańcami Lidzbarka Warmińskiego oraz posiadające własny dochód, do Urzędu Miasta przekazano kwotę: 480,00 zł

Pilnowanie porządku w noclegowni odbywa się nadal siłami wolontariuszy. Cały czas są czynione starania żeby wyłonić samorząd w placówce, który będzie potrafił własnymi siłami wyegzekwować od mieszkańców przestrzeganie regulaminu.

W roku 2016r nie odnotowano incydentów z udziałem osób bezdomnych.

W listopadzie 2016 roku otwarta została nowa placówka niskoprogowa, tzw. ogrzewalnia. Osoby pozbawione dachu nad głową, nawet te będące pod wpływem alkoholu, ale zachowujące się spokojnie i nieagresywnie, mogą tam znaleźć schronienie. Ogrzewalnia jest to miejsce, w którym bezpiecznie i spokojnie można spędzić mroźne wieczory i noce. W listopadzie i grudniu w ogrzewalni przebywało każdego dnia od 2 do 8 osób. Uruchomienie ogrzewalni polepszyło warunki bytowe w noclegowni, ponieważ tam już nie przebywają osoby będące pod wpływem alkoholu

II.7. Środowiskowy Dom Samopomocy

I. Informacja o placówce.

Środowiskowy Dom Samopomocy jest placówką wsparcia dziennego dla osób niepełnosprawnych intelektualnie i z zaburzeniami psychicznymi.

Działa na mocy ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku oraz Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy.

Ma za zadanie pobudzić społeczną aktywność w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych uczestnika i jego rodziny oraz prowadzić pracę socjalną nakierowaną na pomoc w odzyskaniu zdolności do samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie.

Placówka mieści się w budynku Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Posiada sale niezbędne do prowadzenia zajęć :

2. kulinarną
3. plastyczno - komputerową
4. tkacko – krawiecką
5. muzyczno - rehabilitacyjną
6. ogólną salę spotkań - świetlicę - jadalnię

II. Użytkownicy

Od 01.01.2016 r. do 31.12.2016 r. placówka miała pozwolenie na objęcie opieką wspierającą - aktywizującą 30 osób (statutowa liczba miejsc), z możliwością przyjęcia większej liczby osób, lecz bez zwiększania na to przyznaných środków.

Przyjęcie do ŚDS odbywało się za zgodą uczestnika na podstawie decyzji administracyjnej Kierownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, w oparciu o właściwą dokumentację:

1. wywiad środowiskowy
2. zaświadczenie lekarskie
3. orzeczenie o stopniu niepełnosprawności
4. kartę zgłoszenia uczestnika zajęć do ŚDS

W okresie tym brało udział w zajęciach 31 osób:

1. 17 osób z niepełnosprawnością intelektualną
 2. 14 osób z zaburzeniami psychicznymi
- Stopień niepełnosprawności tych osób:
3. 12 osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności
 4. 9 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności
 5. 3 osoby z I grupą inwalidztwa

6. 7 osób z II grupą inwalidztwa

Na dzień 31 grudnia 2016 roku do Środowiskowego Domu Samopomocy uczęszczało 30 osób.

W trakcie roku 2 nowe osoby zapisały się na zajęcia do placówki, 2 osoby zrezygnowały z zajęć (1 osoba – wstrzymanie decyzji - przebywa w ośrodku wsparcia dla osób uzależnionych w Centrum Pomocy Bliźniemu MARKOT Marwałd, 1 osoba – wstrzymanie decyzji – rezygnacja z uczęszczania na zajęcia).

Średnia liczba uczestników zajęć w ciągu roku :

m-c	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
liczba	23	26	23	25	23	21	19	21	24	22	24	20

Uczestnicy zajęć byli podzieleni na grupy. Każda grupa co tydzień przechodziła do innej sali zajęć. Osoba miała możliwość wyboru sali zajęć według zainteresowań.

Z programu rządowego dotującego obiady w DDP skorzystały 4 osoby o najniższych dochodach, 5 osób wykupiło obiady.

III. Dokumentacja placówki

Kadra merytoryczna pracowała z uczestnikami domu w oparciu o:

- roczny plan pracy,
- indywidualne plany postępowania wspierająco - aktywizującego, przygotowane na czas określony, niezbędny do realizacji indywidualnego planu tj. na okres 1, 2 lub 3 lat pracy z podopiecznym.

Instruktorzy terapii zajęciowej prowadzili dzienniki zajęć wraz z oceną aktywności oraz listę obecności na zajęciach.

Zespół wspierająco – aktywizujący w skład którego wchodzi kierownik, wszyscy instruktorzy terapii zajęciowej, prowadził okresowe posiedzenia oceniające postępy uczestników, a raz na pół roku dokonywał oceny efektywności postępowania.

IV. Formy, metody pracy oraz efekty prowadzonej działalności

Całoroczna praca z podopiecznymi Środowiskowego Domu Samopomocy oparta była na:

Treningach umiejętności społecznych – prowadzonych w formie prac zespołowych i indywidualnych z możliwością swobodnego wyboru przez uczestników rodzaju zajęć.

Oddziałując na podopiecznych próbowaliśmy rozwinąć ich wrażliwość, talenty, pobudzić ekspresję twórczą, rozładować napięcia emocjonalne.

Zakres i poziom świadczonych form pomocy dostosowany był do możliwości psychofizycznych uczestników.

Pracując z podopiecznym oferowaliśmy:

- **zajęcia w sali plastycznej** - rysunek kredką, ołówkiem, węglem, farbami, wycinanka, wyklejanka, orgiami, malowanie na szkle i jedwabiu, praca z gliną, kompozycje z różnych materiałów itp.

Trening z zakresu arteterapii pobudził twórczość plastyczną, odkrył uzdolnienia plastyczne, poprawił koordynację ruchową oraz zdolności manualne.

- **zajęcia w sali komputerowej** - nauka podstaw obsługi komputera, korzystania z gier edukacyjnych i Internetu.

Trening umiejętności pracy na komputerze doskonalił naukę czytania i pisania, uczył serfowania po Internecie, wzbogacił wiedzę.

- **zajęcia w sali tkacko-krawieckiej** - nauka tkania na krośnie, szycia ręcznego i na maszynie, cerowanie, przyszywanie guzików, naprawa odzieży, haftowanie, szydełkowanie, robienie na drutach, robienie gobelinów.

Trening umiejętności praktycznych pozwolił nabyć umiejętność szycia ręcznego i maszynowego, naprawy oraz przeróbek odzieży, doskonalił sprawność manualną.

- **zajęcia w sali gospodarstwa domowego** - przygotowywanie prostych posiłków: kanapki, zupy, placki, surówki, ciasta, parzenie kawy i herbaty, proste dania świąteczne, nauka racjonalnego odżywiania, estetyka przygotowywania posiłków, nakrywania i podawania do stołu.

Trening umiejętności życia codziennego i prowadzenia gospodarstwa domowego kształtował i rozwijał czynności związane z samoobsługą i zaradnością osobistą. Uczył posługiwania się urządzeniami gospodarstwa domowego, przestrzegania zasad bezpieczeństwa przy ich używaniu a także uczył podstawowych zasad higieny.

- **zajęcia w sali rehabilitacyjnej** - kinezyterapia – podstawowe ćwiczenia gimnastyczne, ćwiczenia z wykorzystaniem sprzętu rehabilitacyjnego - rower treningowy, wioślarz, orbitrek, materace, piłki gimnastyczne, skakanki, drążki, hantle, piłeczki jeżyki, materac do masażu. Wyjścia raz w tygodniu na salę gimnastyczną do Gimnazjum Nr 2.

W ramach rehabilitacji ruchowej ćwiczenia podniosły kondycję fizyczną i sprawność ruchową.

- **zajęcia w sali muzykoterapii** – ćwiczenia oddechowe, zabawy ruchowe przy muzyce, wyrabianie poczucia rytmu, wyciszenie przy muzyce relaksacyjnej, nauka śpiewu prostych piosenek przy akompaniamencie instrumentu, przygotowywanie programów na występy artystyczne zarówno dla lidzbarskiej publiczności jak i na imprezy, festyny wyjazdowe.

W placówce działa zespół pieśni i tańca „Muzykanty”- kultywujący tradycje warmińskie, który posiada własne stroje zakupione przy realizacji programu dofinansowanego przez PFRON.

Występy artystyczne i pokazanie się przed publicznością wzmacniało poczucie własnej wartości u osób niepełnosprawnych.

- **zajęcia kulturalno – oświatowe** - kształtowaliśmy nawyki aktywnego spędzania czasu, kultywowaliśmy tradycje narodowe i chrześcijańskie, podnosiliśmy umiejętności szkolne z zakresu języka polskiego (nauka pisania, czytania, poprawnej polszczyzny) i matematyki (liczenie, wartości pieniądza), organizowaliśmy uroczystości okolicznościowe, konkursy, przeglądy, zawody sportowe, festyny, zabawy przy muzyce, wyjazdy do kina, gry i zabawy stolikowe, wycieczki turystyczno – krajoznawcze.

Treningu zdrowotnym obejmującym:

2. oświatę zdrowotną w formie pogadarek - przypominaliśmy o wizytach u lekarza oraz systematycznym przyjmowaniu leków, chodziliśmy z podopiecznymi do lekarza psychiatry jeżeli była taka potrzeba.
3. trening wyglądu zewnętrznego (cały czas wdrażaliśmy nawyk dbałości o wygląd, dbanie o czystość bielizny osobistej oraz odzieży, dobór ubrania do temperatury i pory roku),
4. trening higieny osobistej (przypominaliśmy o konieczności mycia całego ciała, mycia rąk w ciągu dnia, higienie jamy ustnej, dbałości o paznokcie i włosy).
Każdy z podopiecznych mógł dbać o higienę i korzystać z prysznicza w naszej placówce.

Treningach umiejętności społecznych - zajęcia z psychologiem:

W zakresie działalności psychologicznej prowadzony był:

I. Program oddziaływań psychologicznych ukierunkowanych na usamodzielnianie się oraz udzielanie sobie nawzajem wsparcia pt.

„Jestem samodzielny”

(04.01.2016 - 31.12.2016 r. –
145,5 godz. - raz w tygodniu 4 h)

Realizowane były bloki tematyczne:

1. Samoobsługa
2. Higiena osobista
3. Usamodzielnianie się – możliwości i moje ograniczenia

Głównym celem programu było wspieranie uczestników w dążeniu do samodzielności i usamodzielnianiu się.

Kolejnymi celami oddziaływań było ćwiczenie nabytych i kształtowanie nowych nawyków udzielania sobie nawzajem wsparcia poprzez stosowanie zasad i metod funkcjonowania w efektywnych grupach samopomocowych.

Oddziaływania realizowane były w oparciu o:

1. Rozpoznawanie indywidualnych potrzeb i możliwości poszczególnych uczestników poprzez rozmowy indywidualne z uczestnikami, ocenę funkcjonowania w sferze emocjonalnej i społecznej, wywiady z opiekunami, analizę dokumentów.
2. Obserwację funkcjonowania uczestników w grupie.

Formy realizacji:

1. Spotkania indywidualne
2. Zajęcia grupowe - warsztatowe i samopomocowe
3. Grupa wsparcia dla rodziców – wg zgłaszanych przez rodziców potrzeb.

Metody i formy oddziaływań psychologicznych dostosowane były do indywidualnych potrzeb i możliwości uczestników grupy.

Trening umiejętności społecznych – zajęcia z rytmiki:

W każdy poniedziałek odbywały się zajęcia z rytmiki, które kształciły poczucie rytmu, doskonaliły umiejętności wykonywania tańców warmińskich, pomagały w przygotowywaniu programów artystycznych.

Zajęcia z rytmiki prowadzone były przez nauczycielkę ze Szkoły Muzycznej w Lidzbarku Warmińskim (01.01.2016 r. - 31.12.2016 r. - 80 godz. raz w tygodniu lub częściej, przygotowania do występów).

Grupa wsparcia dla rodziców – podczas cyklicznych spotkań rodziców i opiekunów prawnych z pracownikami ŚDS rodzice mogli skorzystać z porady psychologa.

Psycholog udzielał również indywidualnych konsultacji w każdą środę w godz. 12:00 - 14:00.

Świadczenia socjalne oraz praca socjalna

7. żywienie,
8. pomoc usługowa w formie korzystania z urządzeń sanitarnych, pralniczych itp.,
9. pomoc rzeczowa,
1. wizyty domowe pracownika ŚDS,
2. doradztwo w rozwiązywaniu problemów bytowych,
3. spotkania integracyjne z członkiem rodziny lub opiekunem prawnym.

V. Kadra

W 2016 roku zadania w placówce realizowało:

– 6 pracowników etatowych (5 instruktorów terapii zajęciowej, kierownik ŚDS)

- 2 osoby umowy (umowa zlecenie - nauczycielka rytmiki, własna działalność gospodarcza - psycholog).

VI. Pozyskiwanie środków na działalność ŚDS

Działalność Środowiskowego Domu Samopomocy finansowana była z budżetu wojewody. Środki przeznaczone na działalność wydatkowane były w następujący sposób:

Wydatki ogółem – 451 408,00 zł. w tym:

- bieżące wydatki – 152 308,29 zł.
- wydatki związane z zatrudnieniem – 299 099,71 zł.

W 2016 roku otrzymaliśmy również wsparcie finansowe od Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ornecie na realizację programu pod nazwą:

„PIĘKNA NASZA WARMIA MAŁA – kultywowanie tradycji warmińskich przez osoby niepełnosprawne na południu Polski”.

Otrzymaliśmy dotację w wysokości **6 722,82 zł.**, dzięki której zorganizowaliśmy 5 dniową wycieczkę do Wrocławia, Kudowy Zdrój, Kłodzka, Złotego Stoku, Szczelińca oraz Pragi.

Zespół „Muzykanty” w skład którego wchodzi osoby niepełnosprawne z ŚDS, wystąpił z programem pieśni i tańców warmińskich dla DPS i ŚDS w Kłodzku, dzięki czemu tradycje warmińskie były kultywowane na południu Polski

Całkowity koszt programu **16 807,07 zł.**

W listopadzie 2016 roku złożyliśmy ponownie wniosek do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ornecie na program – **„Grać każdy może” – orkiestra osób niepełnosprawnych, warsztaty muzyczne nad morzem.**

Jeżeli otrzymamy wsparcie program będzie realizowany w 2017 roku.

Wnioskowana kwota **11 313,60 zł.**

Całkowity koszt programu ma wynieść **18 856,00 zł.**

VII. Współpraca ŚDS

Środowiskowy Dom Samopomocy przez cały rok systematycznie współpracował z rodzicami i opiekunami prawnymi organizując zebrania na których poruszał bieżące sprawy placówki, organizowane były cykliczne zebrania z psychologiem.

Rodzice chętnie angażowali się przy organizacji imprez integracyjnych, przynosili własne wypieki, pomagali szyć stroje na występy artystyczne.

Placówka systematycznie współpracowała z PCPR w Ornecie, Urzędem Miasta, Lidzbarskim Domem Kultury, Szkołą Muzyczną (wszelkie imprezy integracyjne odbywały się w sali koncertowej szkoły), Specjalnym Ośrodkiem Szkolno -Wychowawczym, lidzbarskimi szkołami i przedszkolami (występowaliśmy z programami artystycznymi i teatralnymi dla dzieci z placówek oświatowych), Domem Opieki, Powiatowym Urzędem Pracy, Zakładem Doskonalenia Zawodowego, Poradnią Zdrowia Psychicznego w Lidzbarku Warmińskim, Szpitalem Psychiatrycznym w Olsztynie, zakładami opieki zdrowotnej w Lidzbarku Warmińskim (umawianie wizyt u lekarzy, wspólne wyjścia z podopiecznymi do lekarza, konsultacje) oraz drugim ośrodkiem wsparcia z terenu miasta – Powiatowym Środowiskowym Domem Samopomocy. Współpracowaliśmy również ze Środowiskowymi Domami Samopomocy oraz Warsztatami Terapii Zajęciowej z naszego województwa uczestnicząc we wspólnych imprezach integracyjnych.

VIII. Ocena realizacji zadań, wnioski, planowane zmiany w zakresie funkcjonowania domu.

Zaplanowane zadania na 2016 rok zostały zrealizowane.

Realizacja zadań dotyczących uczestnictwa w życiu społeczności i integracji ze środowiskiem lokalnym odbywała się na imprezach o zasięgu lokalnym i ponadlokalnym.

Uczestnicy chętnie brali udział w imprezach o charakterze sportowym – turniejach gier zespołowych, w piłkę nożną, w tenisa stołowego, a także o charakterze kulturalnym i rozrywkowym - udział w przeglądach twórczości artystycznej osób niepełnosprawnych, konkursach, wyjazdach do kina i teatru, występach dla lokalnej społeczności, szkół, przedszkoli oraz osób starszych.

Nasze tradycje warmińskie kultywowaliśmy na południu Polski, zespół „Muzykanty” z ŚDS wystąpił z programem pieśni i tańców warmińskich dla domowników DPS i ŚDS w Kłodzku.

W 2016 roku zespół „Muzykanty” obchodził 10 lecie swojej działalności. Osoby niepełnosprawne tańczące w zespole otrzymały dyplomy oraz pamiątkowe gadżety, które zostały im wręczone przez Vice Burmistrza Lidzbarka Warmińskiego.

ŚDS został wystandaryzowany na przestrzeni 2 lat w 2014 i 2015 r. (dobudowano 3 duże pomieszczenia do realizacji treningów umiejętności społecznych i 3 łazienki), sukcesywnie jest doposażany w niezbędny sprzęt do treningów i rehabilitacji.

W 2016 roku zatrudniliśmy od września na cały etat 5 instruktora terapii zajęciowej, z wykształcenia fizjoterapeutę, który zajmuje się rehabilitacją uczestników ŚDS, dba o ich kondycję fizyczną i zdrowotną.

IX. Imprezy własne ŚDS w 2016 roku

W 2016 roku uczestnicy zajęć uczestniczyli w licznych festynach, konkursach, turniejach gier. Występowali z programami artystycznymi.

Zespół „Muzykanty” w którym tańczą i śpiewają osoby niepełnosprawne, kultywował tradycje warmińskie występując z programem pieśni i tańców warmińskich zarówno w Lidzbarku Warmińskim, jak i na wyjazdach w Olsztynie, Bartoszycach oraz na południu Polski w Kłodzku.

W czerwcu zorganizowano dla uczestników 5 dniową wycieczkę do Wrocławia, Kudowy Zdrój, Kłodzka, Złotego Stoku oraz Pragi.

W lipcu odbył się 2 dniowy wyjazd nad mazurskie jeziora do Rucianego- Nidy, Mikołajek oraz spływ kajakowy rzeką Krutynią.

Jak co roku zorganizowaliśmy festyn z okazji Warmińsko Mazurskich Dni Rodziny, w związku z tym w miesiącu maju odbył się rajd pieszy i spotkanie integracyjne nad rzeką Łyną na które zaprosiliśmy nauczycieli i dzieci ze Specjalnego Ośrodka Szkolno Wychowawczego.

II.8. Realizacja programów dodatkowych

1. We współpracy z Bankiem Żywności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (PO PŻ) realizowanego w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD) objęto pomocą żywnościową 644 osoby. Dystrybutorem żywności była Chrześcijańska Służba Charytatywna.
2. Środowiskowy Ośrodek Profilaktyczno - Terapeutyczny "Promyk"- placówka prowadzona jest w formie opiekuńczej i specjalistycznej. Mieści się w pomieszczeniach ośrodka, ale prowadzona jest przez Stowarzyszenie Przyjaciół Ziemi Lidzbarskiej. W 2016 r. placówka wsparcia dziennego realizowała program "Mój dobry czas - program profilaktyczno - edukacyjny realizowany w ramach świetlicy". Program został dofinansowany w wysokości 18.725 zł przez Warmińsko - mazurski Urząd Wojewódzki. Działalność placówki była dofinansowana też ze środków Urzędu Miasta Lidzbarka warmińskiego w kwocie 14..500 zł. We wszystkich działaniach ośrodka wsparcia brało udział 30 dzieci.
3. Na podstawie ustawy z dnia 5 grudnia 2015 roku, o Karcie Dużej Rodziny (Dz.U. z 2014r. poz. 1863), realizowane jest przyznawanie i wydawania członkom rodzin wielodzietnych uprawnień, do korzystania z ogólnopolskiego programu Karta Dużej Rodziny. W 2016 roku zrealizowano nowe wnioski dla 13 rodzin. W rodzinach tych jest 70 osób. Wszystkich rodzin – od początku działania programu - którym wydano KDR do końca 2016 roku jest 79 , to stanowi 401 osób którym wydano karty.
4. Ośrodek podjął się dystrybucji jabłek w ramach programu realizowanego przez Agencję Rynku Rolnego. Program dotyczył pomocy państwa producentom owoców i warzyw

dotkniętych embargiem Rosji. W ramach w/w programu rozdysponowano 6000 km jabłek, wśród 431 rodzin, tj. 1202 osób

II.9. Dzienny Dom Pomocy

Dzienny Dom Pobytu powołany został w kwietniu 1993 r. Funkcjonuje więc 24 lata. Od 01.01.2009 r. placówka weszła w skład struktury organizacyjnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Do końca 2008 r. DDP funkcjonował jako gospodarstwo pomocnicze.

Dzienny Dom Pomocy przez te lata jest aktywnym ośrodkiem wsparcia dziennego dla osób starszych, samotnych.

W 2016 r. w DDP prowadzono następującą działalność:

9.1. Działalność w zakresie potrzeb bytowych

- przygotowywanie obiadów – łącznie wydano – 15.348 obiadów. obiady w stołówce spożywało 45 osób, koszt obiadu – 3, 90 zł.

- posiłków jednodaniowych wydano 8.740, koszt jednego posiłku 2,50 zł., z tego wsparcia skorzystało 59 osób.

W ostatnich latach systematycznie wzrasta liczba osób korzystających z obiadów i posiłków. . W latach poprzednich tylko nieliczni chcieli z własnej woli korzystać z tej formy pomocy niematerialnej. Obecnie, zapotrzebowanie na dożywianie rośnie i to w sporym tempie. Jest to więc najbardziej oczekiwana forma wsparcia osób starszych w DDP.

9.2. Ćwiczenia usprawniające:

W placówce realizowane są ćwiczenia ogólnie poprawiające sprawność i kondycję fizyczną. Zajęcia prowadzi specjalista w zakresie fizykoterapii. Wykonywane ćwiczenia są stosowne do wieku i możliwości uczestników. Ćwiczenia cieszą się dużym zainteresowaniem. W 2016 r. korzystało z tej formy 12 osób, trzy razy w tygodniu. Uczestnicy zajęć ponoszą częściową odpłatność.

9.3. Inne zadania DDP na rzecz pomocy społecznej

- Zaopatrzenie osób chętnych w sprzęt gospodarstwa domowego i ubrania używane. Prowadzone są zbiórki takich rzeczy jak: odzież używana, pościel, sprzęt drobny do gospodarstwa. W kwestii przedmiotów większych , takie jak meble, pralki, lodówki, prowadzony jest rejestr. Osoby zainteresowane oddaniem lub wzięciem tych przedmiotów są ze sobą kontaktowane.

Sprzęt oraz meble otrzymały 22 rodziny, w tym 1 rodzina została wyposażona od podstaw, całkowicie. Odzież otrzymało 57 rodzin.

9.4. Działanie na rzecz osób bezdomnych.

- Do zadań pracowników w DDP należy dbałość o wyposażenie noclegowni (sukcesywnie są wymieniane tapczaniki), utrzymanie czystości, zaopatrzenie w środki czystości, odzież.

W roku 2016 zostały zakupione kołdry poduszki, komplety pościeli.

Osoby bezdomne korzystają z posiłków sporządzonych w kuchni DDP.

Od października 2016 roku funkcjonuje Ogrzewalnie dla osób bezdomnych, przy ul. Lipowej.

Przebywają tam osoby bezdomne potrzebujące schronienia. Pracownicy DDP dbają o wyposażenie tej placówki i środki czystości oraz odzież.

Lidzbark Warmiński dnia 06.02.2017r.

Na podstawie sprawozdań z poszczególnych działów, informację zbiorczą sporządziła